

81

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 18 lutego 1978 r.

w sprawie zasad gospodarowania funduszami celowymi.

Na podstawie art. 91 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 29, poz. 244) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa zasady gospodarowania funduszami celowymi, zwanymi dalej „funduszami”, wymienionymi w wykazie stanowiącym załącznik do zarządzenia.

2. Przepisy zarządzenia stosuje się do funduszy w zakresie nie uregulowanym w aktach o ich utworzeniu oraz w przepisach wydanych na podstawie tych aktów.

3. Przepisy § 2—18 zarządzenia stosuje się z zastrzeżeniem ust. 2 do funduszy, jeżeli przepisy § 19—21 nie stanowią inaczej.

§ 2. 1. Fundusz jest przeznaczony wyłącznie na cele określone w akcie o jego utworzeniu.

2. Fundusz może być zasilany dotacją z budżetu lub z innych źródeł na warunkach określonych w akcie o utworzeniu funduszu lub w odrębnych przepisach. Dotacja może stanowić uzupełnienie funduszu lub może mieć charakter dotacji celowej, przeznaczonej na ściśle określone zadania.

§ 3. 1. Środki pieniężne funduszu gromadzi się na odrębnym rachunku bankowym.

2. Podstawą otwarcia rachunku jest zawiadomienie banku przez dysponenta o utworzeniu funduszu.

§ 4. 1. W razie likwidacji funduszu akt o jego likwidacji stanowi dla banku podstawę do zamknięcia rachunku funduszu w terminie określonym w tym akcie.

2. Środki pozostałe po dokonaniu rozliczeń likwidacyjnych funduszu podlegają przekazaniu do budżetu lub na inne cele określone w akcie o likwidacji funduszu w terminie określonym w tym akcie.

§ 5. 1. Jednostka, której akt o utworzeniu funduszu powierza zarząd całym funduszem lub którą ustanawia

dysponentem, jest dysponentem głównym. Jeżeli funduszowi została przyznana osobowość prawna, dysponentem głównym jest ten fundusz.

2. Jednostka upoważniona do gospodarowania częścią funduszu jest dysponentem niższego stopnia.

3. Dysponent główny może wyznaczać dysponentów niższego stopnia, jeżeli zezwala na to akt o utworzeniu funduszu.

§ 6. 1. Plan finansowy funduszu, obejmujący wszystkie źródła przychodów i rodzaje rozchodów określone w akcie o utworzeniu funduszu łącznie ze stanem środków obrotowych na początek i koniec roku, opracowuje się na okres budżetowy według zasad określonych w przepisach dotyczących opracowywania projektu budżetu centralnego i projektów budżetów terenowych.

2. Jeżeli akt o utworzeniu funduszu przewiduje dotacje z budżetu, plan finansowy powinien określać rodzaje dotacji, uwzględniając ich podział na:

- 1) dotacje wyrównawcze stanowiące uzupełnienie funduszu,
- 2) dotacje celowe przeznaczone na wykonanie określonych zadań.

3. Do planu finansowego funduszu załącza się:

- 1) kalkulację przychodów,
- 2) kalkulację rozchodów z wyodrębnieniem środków przeznaczonych na fundusz plac, jeżeli z funduszu mają być finansowane place,
- 3) dane co do stanu zapasów materiałów oraz stanu środków pieniężnych, należności i zobowiązań na początek i koniec roku.

§ 7. Dysponenci funduszy stosują w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości dla poszczególnych rodzajów przychodów i rozchodów podziałki określone w przepisach o klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

§ 8. 1. Po uchwaleniu budżetu Państwa przez Sejm i po ustaleniu szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu centralnego dysponenti główni zatwierdzają zbiorcze plany finansowe funduszy budżetu centralnego oraz plany tych funduszy dla dysponentów niższego stopnia.

2. Dysponenti niższego stopnia zatwierdzają plany finansowe funduszu dla podległych dysponentów na podstawie zatwierdzonych planów zbiorczych.

3. Przy zatwierdzaniu planów finansowych należy przestrzegać zgodności z ustalonymi w zatwierdzonych planach zbiorczych kwotami:

- 1) składników funduszu płac mających charakter dyrektywny,
- 2) dotacji z budżetu,
- 3) wpłat do budżetu.

§ 9. Po uchwaleniu budżetu terenowego przez radę narodową i po ustaleniu szczegółowego podziału dochodów i wydatków tego budżetu następuje zatwierdzenie planów finansowych funduszy budżetu terenowego, przy czym stosuje się odpowiednio przepisy § 8.

§ 10. Wyплаты z rachunku funduszu mogą być dokonywane do wysokości sum zgromadzonych na tym rachunku.

§ 11. Środki funduszu dysponenta niższego stopnia, nie wykorzystane po całkowitym wykonaniu zadania lub przeznaczone na zadania, które nie mogą być wykonane, podlegają zwrotowi na rachunek funduszu dysponenta głównego.

§ 12. Jeżeli sprawozdanie finansowe dysponenta niższego stopnia wykazuje stan środków obrotowych na koniec roku wyższy od stanu planowanego na początek roku następnego, dysponent funduszu wyższego stopnia ustala wysokość i przeznaczenie zbędnych środków funduszu albo zarządza ich przekazanie na rachunek dysponenta głównego.

§ 13. 1. Dysponent funduszu obowiązany jest czuwać, aby stan zapasów materiałów w funduszu nie przekraczał faktycznych potrzeb oraz aby należności na rzecz funduszu były realizowane we właściwych terminach.

2. Jeżeli przez dłuższy czas utrzymuje się nieuzasadniony stan zapasów materiałów, przekraczający faktyczne potrzeby, lub nie są realizowane należności, dysponent funduszu wyższego stopnia wyznacza termin usunięcia nieprawidłowości, a w razie nieusunięcia ich w terminie zarządza:

- 1) wstrzymanie dotacji budżetowej przewidzianej planem finansowym,
- 2) zablokowanie określonych środków na rachunku funduszu lub przekazanie zbędnych środków funduszu na rachunek dysponenta głównego.

§ 14. 1. Dotacja budżetowa przewidziana w planie finansowym funduszu powinna być przekazywana w zależności od realizacji zadań rzeczowych objętych tym planem.

2. Dotacje celowe mogą być wykorzystane po wyczerpaniu w pierwszej kolejności własnych środków funduszu przeznaczonych na ten sam cel, jeżeli akt o utworzeniu funduszu nie stanowi inaczej.

3. Dotacja celowa podlega rozliczeniu po wykonaniu określonego zadania. Wynikające z rozliczenia nie wykorzystane środki dotacji celowej zwraca się do budżetu, z którego była udzielona dotacja.

§ 15. 1. Zmiany planu finansowego funduszu przeprowadza dysponent wyższego stopnia.

2. Zmiany planu finansowego funduszu, powodujące zwiększenie dotacji budżetowej, mogą być dokonywane wyłącznie po wprowadzeniu odpowiednich zmian w budżecie.

3. Rozchody ustalone w poszczególnych paragrafach planu finansowego funduszu mogą być przekraczane bez zmiany planu, jeżeli jest to uzasadnione względami gospodarczymi i jeżeli znajdują pokrycie w ponadplanowych przychodach, w ograniczeniu planowanych rozchodów lub w środkach zgromadzonych w latach poprzednich, pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia funduszu płac w składnikach mających charakter dyrektywny, chyba że przepisy odrębne zezwalają na takie zwiększenie.

§ 16. Dysponenti funduszu prowadzą księgowość zgodnie z typowym planem kont dla jednostek i zakładów budżetowych oraz sporządzają sprawozdania zgodnie z przepisami o sprawozdawczości budżetowej, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

§ 17. W zakresie finansowania inwestycji i remontów z funduszy stosuje się przepisy w sprawie zasad finansowania inwestycji i remontów w jednostkach gospodarki społecznej.

§ 18. 1. Nadzór nad gospodarowaniem funduszami sprawują dysponenti wyższego stopnia.

2. Dysponent funduszu wyższego stopnia uprawniony jest do przeprowadzania kontroli wykonania planów finansowych dysponentów funduszu niższego stopnia w drodze badania księgowości i sprawozdawczości oraz przebiegu wykonywania zadań.

§ 19. 1. Środki funduszy celowych budżetów terenowych stopnia podstawowego łącznie z funduszami celowymi jednostek budżetowych objętych tymi budżetami powinny być gromadzone:

- 1) w gminach (miastach i gminach) — na rachunku funduszu gminnego, utworzonego na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 1972 r. o funduszu gminnym (Dz. U. Nr 49, poz. 313),
- 2) w miastach — na rachunku funduszu miejskiego, utworzonego na podstawie uchwały nr 50 Rady Ministrów z dnia 26 lutego 1971 r. w sprawie funduszu miejskiego (Monitor Polski Nr 15, poz. 108),
- 3) w miastach: Sopocie, Kołobrzegu, Nowym Sączu i Zakopanem — na rachunkach regionalnych funduszy rozwoju, utworzonych na podstawie odrębnych przepisów.

2. Na rachunku funduszu gminnego powinny być także gromadzone środki funduszy tworzonych przez gminne rady narodowe na podstawie art. 65 ust. 5 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1975 r. Nr 26, poz. 139).

3. Plany finansowe funduszy wymienionych w ust. 1 obejmują przychody i rozchody wszystkich funduszy celowych budżetów terenowych stopnia podstawowego (plan finansowy funduszu gminnego także przychody i rozchody funduszy wymienionych w ust. 2), a ponadto przelewy środków z funduszy celowych budżetów terenowych stopnia wojewódzkiego.

4. Plany finansowe funduszy gminnego, miejskiego i regionalnych funduszy rozwoju (ust. 1) mogą obejmować koszty finansowania zadań innych niż określone w przepisach powołujących te fundusze tylko w wysokości

przeznaczonych na te cele środków pochodzących z innych funduszy celowych.

5. Zasadę, o której mowa w ust. 4, stosuje się także przy wykonywaniu planów finansowych funduszy.

§ 20. Rozliczenia budżetu centralnego z funduszem utworzonym na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o funduszu emerytalnym (Dz. U. Nr 3, poz. 7) dokonywane są co miesiąc, natomiast za miesiąc grudzień w terminie do dnia 12 stycznia roku następnego.

§ 21. 1. Rachunek funduszu dobrowolnych świadczeń społecznych, utworzonego na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 lipca 1960 r. w sprawie funduszy dobrowolnych świadczeń społecznych (Dz. U. z 1960 r. Nr 39, poz. 233 i z 1970 r. Nr 7, poz. 57), może być otwarty przez poszczególnych dysponentów po złożeniu w banku odpisu decyzji powziętej w myśl przepisów § 2 rozporządzenia.

2. Zmiany planu finansowego funduszu, połączone ze zmianą przeznaczenia środków określonego przez świadczącego, mogą być dokonane tylko za jego zgodą.

3. Po wykonaniu zadania, na które fundusz został przeznaczony, dysponent funduszu przelewa pozostałe środki zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia wymienionego w ust. 1 i likwiduje rachunek funduszu.

§ 22. 1. Jednostki budżetowe, których fundusze celowe obejmowane są funduszami wymienionymi w § 19 ust. 1, dokonają likwidacji zbędnych rachunków funduszy celowych, przelewając środki zgromadzone na tych rachunkach na rachunki określone w tym przepisie. Likwidacja powinna być zakończona w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie zarządzenia.

2. Środki funduszu prewencyjnego Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, pozostające w dniu wejścia w życie zarządzenia na rachunkach jednostek budżetowych, stają się środkami specjalnymi typu 02 „Scentralizowane akcje gospodarcze”.

§ 23. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 1 lutego 1972 r. w sprawie funduszy celowych (Monitor Polski Nr 10, poz. 74).

§ 24. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: *H. Kisiel*

Załącznik do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 1978 r. (poz. 31).

Lp.	Nazwa funduszu	Akt prawny będący podstawą utworzenia funduszu
01	Centralny fundusz turystyki i wypoczynku	ustawa z dnia 17 lutego 1960 r. o organizacji spraw kultury fizycznej i turystyki (Dz. U. Nr 10, poz. 65)
02	Terenowe fundusze turystyki i wypoczynku	ustawa z dnia 17 lutego 1960 r. o organizacji spraw kultury fizycznej i turystyki (Dz. U. Nr 10, poz. 65)
03	Fundusz emerytalny	ustawa z dnia 23 stycznia 1968 r. o funduszu emerytalnym (Dz. U. Nr 3, poz. 7)
04	Fundusz gminny	ustawa z dnia 29 listopada 1972 r. o funduszu gminnym (Dz. U. Nr 49, poz. 313)
05	Fundusz alimentacyjny	ustawa z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. Nr 27, poz. 157)
06	Fundusz gospodarki wodnej	ustawa z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230)
07	Państwowy fundusz kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych	ustawa z dnia 23 października 1975 r. o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych (Dz. U. Nr 34, poz. 186)
08	Fundusz emerytalny rolników	ustawa z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. Nr 32, poz. 140)
09	Fundusz dobrowolnych świadczeń społecznych	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 lipca 1960 r. w sprawie funduszy dobrowolnych świadczeń społecznych (Dz. U. z 1960 r. Nr 39, poz. 233 i z 1970 r. Nr 7, poz. 57)
10	Terenowy fundusz mieszkaniowy	uchwała nr 139 Rady Ministrów z dnia 6 maja 1958 r. w sprawie funduszy mieszkaniowych tworzonych przez prezydya miejskich i powiatowych rad narodowych (Monitor Polski z 1958 r. Nr 38, poz. 218 i z 1960 r. Nr 5, poz. 22)
11	Fundusz rozwoju Ziemi Sądeckiej	uchwała nr 151 Rady Ministrów z dnia 9 maja 1958 r. w sprawie rozwoju gospodarczego powiatu nowosądeckiego i miasta Nowy Sącz oraz rozszerzenia uprawnień terenowych organów władzy państwowej na tym terenie (nie publikowana)
12	Fundusz autorski	uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1964 r. w sprawie utworzenia funduszu autorskiego (Monitor Polski Nr 40, poz. 186)
13	Fundusz miejski	uchwała nr 50 Rady Ministrów z dnia 26 lutego 1971 r. w sprawie funduszu miejskiego (Monitor Polski Nr 15, poz. 103)

Lp.	Nazwa funduszu	Akt prawny będący podstawą utworzenia funduszu
14	Fundusz rozwoju kultury	uchwała nr 148 Rady Ministrów z dnia 24 lipca 1971 r. w sprawie powiatowego funduszu rozwoju kultury (Monitor Polski Nr 41, poz. 259)
15	Fundusz rozwoju miasta Kołobrzegu i regionu	uchwała nr 267 Rady Ministrów z dnia 20 listopada 1971 r. w sprawie dalszego rozwoju miasta Kołobrzegu i powiatu kołobrzeskiego (nie publikowana)
16	Fundusz rozwoju twórczości plastycznej	uchwała nr 244 Rady Ministrów z dnia 9 września 1972 r. w sprawie utworzenia funduszu rozwoju twórczości plastycznej (Monitor Polski Nr 45, poz. 241)
17	Tatrzański fundusz rozwoju	uchwała nr 306 Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1972 r. w sprawie rozwoju Zakopanego w latach 1972—1980 (nie publikowana)
18	Fundusz przeciwalkoholowy	uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 1973 r. w sprawie utworzenia funduszu przeciwalkoholowego (Monitor Polski z 1973 r. Nr 30, poz. 186 i z 1975 r. Nr 31, poz. 191)
19	Fundusz rozwoju kultury fizycznej	uchwała nr 172 Rady Ministrów z dnia 13 lipca 1973 r. w sprawie zasad tworzenia funduszy rozwoju kultury fizycznej (Monitor Polski Nr 34, poz. 205)
20	Fundusz prac badawczych	uchwała nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9, z 1975 r. Nr 28, poz. 172 i z 1977 r. Nr 2, poz. 15)
21	Fundusz aktywizacji zawodowej	uchwała nr 44 Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1974 r. w sprawie funduszu aktywizacji zawodowej (Monitor Polski Nr 8, poz. 55)
22	Fundusz rozwoju miasta Sopotu	uchwała nr 240 Rady Ministrów z dnia 14 października 1974 r. w sprawie utworzenia funduszu rozwoju miasta Sopotu (Monitor Polski Nr 35, poz. 205)
23	Fundusz mieszkaniowy Ministerstwa Sprawiedliwości	uchwała nr 23 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1977 r. w sprawie funduszu mieszkaniowego Ministerstwa Sprawiedliwości (Monitor Polski Nr 5, poz. 34)
24	Fundusz ochrony i rekultywacji gruntów rolnych	uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 9 września 1977 r. w sprawie funduszu ochrony i rekultywacji gruntów rolnych (Monitor Polski Nr 28, poz. 137)